

Sisäministeriölle

STARTUP-YRITTÄJIEN JA ERITYISASiantuntijoiden Oleskeluluvat sekä Talent Boost

Sisäministeriö on pyytänyt 23.3.2017 Suomen pääomasijoitusyhdistyksen (FVCA) lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ulkomaalaislain ja ulkomaalaisrekisteristä annetun lain muuttamisesta (ns. start up -hanke). FVCA toteaa lausuntonaan seuraavan:

Parhaat osaajat Suomeen

Suomen hallituksen 28.4.2017 päivitetty toimintasuunnitelma vuosille 2017-2019 sisältää nk. Talent Boost -toimenpideohjelman. Sen tarkoituksena on edistää kasvua kansainvälisten osaajien avulla.

FVCA pitää hallituksen nk. Talent Boost -toimintaohjelman tavoitteita erittäin kannatettavina. FVCA korostaa, että suomen talouskasvun kannalta on erittäin tärkeää houkutella Suomeen maailman parhaat osaajat tukemaan kasvuyritystoimintaa. Eri maiden välinen kilpailu parhaista osaajista kiihtyy jatkuvasti ja nyt lausunnoilla oleva hallituksen esitysluonnos omalta osaltaan helpottaa parhaiden osaajien houkuttelua Suomeen.

Keskeiset ehdotukset

Voimassa olevan lain mukaan ulkomaalainen, joka ei ole Euroopan unionin tai siihen rinnastettavan valtion kansalainen, tarvitsee yli kolmen kuukauden oleskelua varten oleskeluluvan. Oleskeluluvan perusteista ja muista maahantulon ja maassa oleskelun edellytyksistä säädetään ulkomaalaislaissa (301/2004). *Työnteon ja elinkeinonharjoittamisen* perusteella myönnettävistä oleskeluluvista säädetään ulkomaalaislain 5 luvussa. Keskeiset ehdotukset ovat seuraavat:

- Esityksen tavoitteena on tukea yrittäjyyttä ja sitä kautta talouskasvua ulkomaalaislain keinoin.
- *Ulkomaalaislakiin lisättäisiin uusi peruste oleskeluluvulle, ns. kasvuyrittäjän lupa.* Oleskelulupa olisi mahdollista myöntää ulkomaalaiselle, joka on perustanut tai perustaa Suomeen niin sanotun kasvuyrityksen.
- Ehdotuksen mukaan yritysmuodolla ei olisi enää jatkossa merkitystä luvan myöntämiseen. Luvan voi jatkossa saada myös osakeyhtiöyrittäjä.
- *Oleskeluluvan myöntäisi ehdotuksen mukaan Maahanmuuttovirasto, mutta hakijan tulisi ennen oleskeluluvan hakemista hankkia Innovaatiorahoituskeskus Tekesiltä*

(Tekes) lausunto. Tekes arvioisi, että yrityksen liiketoimintamallilla on edellytykset nopeaan kansainväliseen kasvuun. Maahanmuuttovirasto myöntäisi oleskeluluvan ilman harkintaa Tekesin puoltavan lausunnon perusteella.

- Tekes antaa ulkomaalaiselle hakemuksesta puoltavan lausunnon, jos ulkomaalaisen tarkoituksena on toimia päätoimisesti vastuuasemassa sellaisessa Suomeen rekisteröidyssä tai rekisteröitävässä yrityksessä, jonka liiketoimintamalli täyttäisi edellytykset Tekesin innovatiivisille yrityksille annettavasta rahoituksesta (47 g §).
- Oleskelupa myönnettäisiin kahdeksi vuodeksi, jonka jälkeen oleskelulupa on mahdollista uusia.
- Myös perheenjäsenet voisivat tulla Suomeen, jos toimeentulo on säästöin tai muutoin kunnossa.
- Esityksellä sujuvoitetaan myös asiantuntijoiden oleskelulupaprosessia. Asiantuntijan oleskelulupa myönnettäisiin jatkossa 2 vuodeksi.
- Jatkoluvan hakemista myös sujuvoitettaisiin ja henkilökohtaista asiointia vähennettäisiin.

FVCA pitää ehdotuksia erinomaisena parannuksena nykytilaan nähden

FVCA kannattaa esitettyjä muutoksia. FVCA toteaa, että esitetyt muutokset ovat hallitusohjelman mukaisia ja ne ovat erinomaisia parannuksia nykytilaan nähden.

Kasvuyrittäjiä varten ehdotetaan luotavaksi oma menettelynsä, joka ottaisi huomioon kasvuyrittäjyyteen liittyvät ominaispiirteet. Tekes arvioisi hallituksen esitysluonnoksen mukaan oleskeluluvan myöntämistä Tekesin innovatiivisille yrityksille annettavan rahoituskriteeristön avulla. FVCA huomauttaa, että tämä kriteeristö saattaa joissain tapauksissa rajoittaa osan potentiaalisista osaajista startup-oleskeluluvan ulkopuolelle. Toisaalta arviointikriteeristöön olisi tuotava selkeästi myös henkilön taustoihin liittyvät kriteerit mahdollisten väärinkäytösten välttämiseksi. Kuten tarkoitus onkin, sääntelyn toimivuutta ja kokemuksia sopivan rajanvedon määrittämiseksi olisi seurattava tarkasti.

FVCA kannattaa myös oleskelulupamenettelyjen sujuvoittamista ja nopeuttamista. Tarpeettoman hallinnollisen taakan keventäminen on perusteltua viranomaistoiminnan sujuvoittamisen kannalta. Samalla voidaan edistää myös viranomaistoiminnan palvelukulttuuria. Osana palvelukulttuurin kehittämistä on erinomaista, että mm. palvelukielivalikoimaan lisätään englanninkieli.

Sijoittajien oleskelulupajärjestelmän edistäminen myös osaksi valmistelua

FVCA toteaa, että lausunnoilla olevassa hallituksen esitysluonnoksessa käsitellään startup-yrittäjien ja erityisasiantuntijoiden oleskelulupamenettelyn uudistamista. Luonnoksessa ei kuitenkaan käsitellä sijoittajien oleskelulupajärjestelmän uudistamista, vaikka tämä kokonaisuus on myös osa asettamispäätöksen mukaista hanketta. FVCA esittää, että sisäministeriö arvioisi erikseen myös ns. sijoittajan oleskeluluvan mahdollistamista Suomessa. Vastaavia oleskelulupajärjestelmiä on jo käytössä osassa EU-maita ja näin ollen tätä

vaihtoehtoa olisi hyvä tarkastella osana nyt käsillä olevaa hanketta. Kuten asettamispäätöksessä todetaan *”Edistämällä ulkomaalaisten kasvuyrittäjien, sijoittajien ja huippuosaajien maahanmuuttoa varmistetaan osaltaan Suomen mahdollisuudet kilpailla kansainvälisesti niin taloudellisesta kuin osaamiseen liittyvästä pääomasta.”*

FVCA kiittää mahdollisuudesta antaa lausunnon startup-yrittäjien ja erityisasiantuntijoiden oleskelulupaa koskevassa asiassa ja annamme mielellään lisätietoja lausunnostamme.

SUOMEN PÄÄOMASIJOKITUSYHDISTYS

Pia Santavirta

Toimitusjohtaja